

Formulář pro uplatnění připomínek, stanovisek a názorů

NÁZEV NÁVRHU OPATŘENÍ KE KONZULTACI: Návrh opatření obecné povahy analýzy trhu č. A/3/xx.2021-x, trhu č. 3 – velkoobchodní trh přístupu k mobilním službám

Čj.: ČTÚ-5 027/2020-611

IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE DOTČENÉHO SUBJEKTU:

Obchodní firma / název / jméno a příjmení: O2 Czech Republic a.s.

IČO (bylo-li přiděleno): 60193336

Kontaktní osoba (vč. telefonního čísla a adresy elektronické pošty):

Mgr. Kateřina Márová, 271 463 014, katerina.marova@o2.cz

DŮVĚRNOST POSKYTNUTÝCH INFORMACÍ:

Český telekomunikační úřad bude považovat zde poskytnuté informace za důvěrné, pouze pokud je dotčený subjekt označí jako důvěrné nebo jako obchodní tajemství.

Český telekomunikační úřad si vyhrazuje právo použít poskytnuté údaje, s výjimkou údajů označených jako důvěrné nebo jako obchodní tajemství, a tyto údaje též uveřejnit podle Pravidel Českého telekomunikačního úřadu pro vedení konzultací na diskusním místě.

Pokud dotčený subjekt označí připomínku, popřípadě její část, za důvěrnou nebo jako obchodní tajemství, pak taková připomínka nebude uveřejněna na diskusním místě. Obdobně se postupuje i v případě stanovisek a názorů.

Připomínky, které nebudou uveřejněny na diskusním místě, se podle čl. 9 odst. 3 Pravidel Českého telekomunikačního úřadu pro vedení konzultací na diskusním místě nevypořádávají.

I. PŘIPOMÍNKY K JEDNOTLIVÝM ČÁSTEM/USTANOVENÍM NÁVRHU OPATŘENÍ:

1. ZASTAVENÍ ANALÝZY RELEVANTNÍHO TRHU, KTERÝ NENÍ UVEDEN V DOPORUČENÍ KOMISE

Návrh na doplnění, změnu, zrušení nebo nahrazení textu ustanovení návrhu opatření:

Na základě neopodstatněnosti snahy Českého telekomunikačního úřadu o zpracování analýzy relevantního trhu, který není součástí aktuálního Doporučení Komise¹, navrhujeme zastavení celého procesu analýzy tohoto relevantního trhu a na základě nového tříkriteriálního testu jeho vyřazení z Opatření obecné povahy č. OOP/1/05.2021-5, kterým se stanoví relevantní trhy v oboru elektronických komunikací, včetně kritérií pro hodnocení významné tržní síly.

Odůvodnění:

Společnost O2 Czech Republic a.s. (dále jen „společnost O2“) je i nadále toho názoru, že vymezení a analýza relevantního trhu mimo Doporučení Komise je neopodstatněná.

Na zamýšleném trhu dochází k účinné konkurenci, což mimo jiné dokazují:

- Časté změny produktového portfolia ve veřejných cenících jednotlivých tržních subjektů a jejich z toho plynoucí diference a variabilita včetně vzájemných kombinací s dalšími produkty a doplňkovými službami, což mimo jiné dokazují v návrhu analýzy absolutně neaktuální, a tedy nerelevantní data o cenách na maloobchodním trhu, k čemuž se společnost O2 blíže vyjadřuje dále,
- mnoho krátkodobých i dlouhodobých marketingových akcí s cílem zaujmout a získat nové zákazníky a především zákazníky konkurence (vzhledem k vysoké penetraci služeb na trhu), a to jak ze strany MNO, tak ze strany MVNO,
- existence retenčních a jiných neveřejných nabídek pro koncové zákazníky,
- vysoký počet přenesených telefonních čísel dokládající migrace zákazníků mezi poskytovateli.

Český telekomunikační úřad (dále jen „ČTÚ“) by tak měl přistoupit k zastavení a zrušení tohoto bezprecedentního postupu obdobně jako v roce 2015 při analýze tehdejšího trhu č. 8.

Uváděné srovnání ze zprávy Evropské komise *Mobile Broadband Prices in Europe* společnost O2 opakovaně zpochybňuje a upozorňuje na metodické problémy a mezinárodní nesrovnatelnost. Jedná se o ceny aplikované pouze na menší část trhu (vč. části rezidentního segmentu) a

---

¹ Doporučení Komise (EU) 2020/2245, ze dne 18. prosince 2020 o relevantních trzích produktů a služeb v odvětví elektronických komunikací, které připadají v úvahu pro regulaci ex ante podle směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1972, kterou se stanoví evropský kodex pro elektronické komunikace.

nereflektující tak reálnou nabídku ani stav na trhu mobilních služeb v České republice. Zpráva totiž mimo jiné nepočítá jak s neveřejnými cenami, tak ani s tarify balíčkových více služeb dohromady. Obě tyto kategorie mají přitom v České republice rostoucí zastoupení a velmi nabývají na významu v rámci hodnocení celého trhu.

K cenové regulaci na zamýšleném trhu nedochází v žádném státě Evropské unie, přičemž posledním státem regulující tento trh byl do roku 2019 Kypr, kde například došlo k umožnění přenositelnosti čísel až v roce 2017, neexistuje tam žádný virtuální operátor a na trhu existuje dominantní operátor. Předpoklady, na základě kterých Kypr přistoupil v rámci provedeního tříkriteriálního testu k vyloučení trhu, a které mohou ve světle nesrovnatelně vyšší soutěžní úrovně a regulační zátěže mobilních operátorů v ČR (k povinnostem vyplývajícím z přidělu níže) působit až úsměvně, má ČTÚ k dispozici. Evropská komise neměla ke zrušení relevantního trhu na rozdíl od ČTÚ předloženého tříkriteriálního testu žádné komentáře. Unikum případného zavedení této regulace v České republice by znamenalo narušení probíhajících tržních konkurenčních procesů a zastavení či omezení přirozeného rozvoje trhu, a to v pro celou ekonomiku kriticky důležitém období rozvoje sítě 5G.

2. STAŽENÍ ANALÝZY TRHU PRO NELEGITIMNÍ DŮVODY JEJÍHO ZPRACOVÁNÍ

Návrh na doplnění, změnu, zrušení nebo nahrazení textu ustanovení návrhu opatření:

Na základě zřejmých nelegitimních důvodů zpracování analýzy trhu navrhuje stažení návrhu analýzy a přehodnocení zařazení trhu do relevantních trhů v rámci zpracování nového tříkriteriálního testu zohledňujícího připomínky sektoru a Evropské komise.

Odůvodnění:

Účelem analýz relevantních trhů je zajištění hospodářské soutěže na trzích, kde v danou chvíli selhávají tržní procesy s předpokladem, že toto selhání bude nadále trvat i po vymezené budoucí období. Z obsahu předloženého návrhu analýzy je zřejmé, že primárním cílem, který ČTÚ sleduje, není zajištění hospodářské soutěže, ale ovlivnění cenové hladiny na maloobchodním trhu. Nejzřejmější je to ze skutečnosti, že významná část návrhu analýzy trhu se věnuje právě cenové hladině na maloobchodním trhu. Případné **úspěšné dokončení zamýšleného procesu a nasazení údajně nutných nápravných opatření ze strany ČTÚ by přitom s velkou pravděpodobností znamenalo naopak významné zhoršení pozice virtuálních operátorů** implikující mimo jiné i silnou konsolidaci trhu za účelem zajištění fungování na neúnosně nízké cenové úrovni. Od virtuálních operátorů by se totiž po regulaci velkoobchodních cen očekávalo, že na síťové operátory vyvinou dostatečný komerční tlak, aby ke snížení koncových cen skutečně došlo. Role virtuálních operátorů na trhu přitom nikdy nebyla a ani nemohla spočívat v suplování 4., 5. a dalšího síťového operátora, ale obsloužit konkrétní tržní segment, který nemusí být pro síťového operátora dostatečně zajímavý, a na tomto segmentu přinášet zákazníkům, kteří poptávají alternativní nabídky, kvalitní služby a

inovace za dlouhodobě udržitelných a ziskových podmínek. Cenová regulace daného trhu by tyto cíle zcela jistě podkopala a virtuální operátory a jejich celkovou pozici na trhu poškodila. Jakákoliv cenová regulace předně vede k deformaci trhu a neochotě regulovaných subjektů investovat a inovovat do produktů a technologií, které následně využívají i virtuální operátoři. **Úřad tedy ve svém návrhu už žádným způsobem neřeší a v návrhu analýzy nedomýšlí, co se stane s virtuálními operátory ve chvíli, kdy dojde k zamýšlenému snížení maloobchodních cen². V takový okamžik už dle ČTÚ pro regulaci pravděpodobně nebude důvod, ale ceny na trhu budou již tak nízké, že pro virtuální operátory nebude žádný prostor pro ziskové podnikání a budou tedy nuceni podnikání ukončit. Virtuální operátoři by v této hře tedy jen plnili roli takzvaných „užitečných idiotů“, kteří mají pomoci nepatříčně suplovat roli 4. síťového operátora, přispět ke krátkodobému celkovému propadu maloobchodních cen na neúnosnou míru, a po jejich snížení být odsouzeni k zániku za přihlížení ČTÚ, jehož hlavním předmětem zájmu není v souladu s účelem tržních analýz posílení konkurence a diverzity na trhu jako takových, ale jen krátkodobé ovlivnění ceny pro koncové zákazníky. Opatření by tak pouze významným způsobem negativně ovlivnilo kvalitu mobilních sítí a v nich dostupné inovace a způsobilo zvýšení tržní koncentrace. Efekty příliš nízké cenové hladiny a následné zvýšení koncentrace trhu a zaostávání v rozvoji služeb elektronických komunikací lze pozorovat na několika evropských trzích.**

V měsících předcházejících zveřejnění návrhu analýzy navíc paní předsedkyně Rady ČTÚ Mgr. Ing. Hana Továrková v médiích opakovaně předjímala výsledek analýzy³ a prakticky přiznávala, že primárním cílem není zajištění hospodářské soutěže. Za minimálně velmi problematické lze pak považovat veřejné prohlášení paní předsedkyně na konferenci *Kam kráčí telekomunikační sítě Plzeň 2021*, kde veřejně vyzvala část tržních subjektů k podpoře výsledku návrhu analýzy ve veřejné konzultaci a zkritizovala postup Evropské komise.⁴ Nelze prokázat, zda v této věci ČTÚ ještě urputněji „doporučuje“ části tržních subjektů postup v této věci i mimo veřejná prohlášení, ale lze to předpokládat. **Tento postup regulátora, který má fungovat nezávisle a nestranně a ctít zákon⁵, nelze vzhledem k silným indiciím o účelovosti celého postupu ČTÚ považovat za přijatelný. Zpracování návrhu analýzy podle našeho názoru též vykazuje znaky možného politického zadání pro národního regulátora, který má fungovat nezávisle na politické moci. Zveřejnění návrhu analýzy pouhé 2 týdny před**

---

² Úřad možná tyto aspekty ve svém návrhu analýzy nerozebírá z čistě účelových důvodů, protože by se ukázala nesmyslnost celého jeho postupu v celé své nahotě.

³ Například <https://archiv.hn.cz/c1-66966260-jak-na-ceny-mobilnich-dat-statni-urad-hodla-omezit-velke-hrace-a-podporit-male-operatory>.

⁴ Záznam zde - <https://www.youtube.com/watch?v=RnoHuaKGnPc>.

⁵ Zejména pravidla, že úřad jako správní orgán, který rozhoduje, nemůže dopředu předjímat svá rozhodnutí a výsledky, které by si přál dosáhnout, natož ovlivňovat své postupy působením a nabádáním vybraných účastníků trhu, co mají dělat v průběhu tohoto procesu, aby se potvrdil výsledek podle představ ČTÚ.

termínem konání voleb do poslanecké sněmovny, přičemž před tímto zveřejněním uplynulo velmi dlouhé období bez postupu⁶, toto podezření o účelovosti celého jednání ČTÚ jen dále zvyšuje.

3. ZDŮVODNĚNÍ ZPRACOVÁNÍ ANALÝZY RELEVANTNÍHO TRHU A ROLE EXTERNÍCH SUBJEKTŮ

Návrh na doplnění, změnu, zrušení nebo nahrazení textu ustanovení návrhu opatření:

Vysvětlení role externích subjektů a jim stanoveného zadání při zpracování analýzy relevantního trhu.

Odůvodnění:

V návrhu analýzy se na řádce 870 objevuje text „*Současně je ČTÚ doporučeno sledovat (...)*“ a na řádce 2625 se objevuje text „*Proto je navrhováno, aby ČTÚ uplatnil (...)*“. Dále je pak například v grafu 26 slovenština místo češtiny. Zároveň lze z veřejného registru smluv zjistit, že **ČTÚ uhradil minimálně 8 milionů Kč několika externím právním a ekonomickým poradcům na zpracování a podporu analýzy mobilního trhu**, z nichž některé subjekty mají minimální či žádnou podnikatelskou historii, která by ukazovala jejich odborné předpoklady pro provedení této práce.

Nezpochybňujeme roli a oprávněnost externí poradenské podpory ČTÚ, nicméně jsme toho názoru, že tak zásadní regulační dokument, jakým je analýza relevantního trhu, by měl být primárně zpracováván odborným aparátem, který má ČTÚ k dispozici a jak se dělo v minulosti u jiných analýz relevantních trhů, které nebyly jako v tomto případě dělané narychlo a účelově externími subjekty s žádnou nebo irelevantní minulostí a předpoklady pro tuto činnost. Ostatně pro to byl ČTÚ zřízen a má takto fungovat jako ústřední orgán státní správy placený z veřejných peněz daňových poplatníků. Jeho základní činnosti nelze „privatizovat“ zadáváním kompletních zakázek na zpracování externím subjektům v tak významné činnosti ČTÚ jako je zpracování analýzy relevantního trhu a všech s tím souvisejících činností, kdy jsou příslušné odborné útvary ČTÚ poníženy do role pouhých případných „poštovních doručovatelů a kontrolorů“ práce externích subjektů⁷. Mimo samotného zpracování analýzy má pak ČTÚ externího poradce také na „*Podporu Klienta [ČTÚ] při jednání s Úřadem pro ochranu hospodářské soutěže (dále jen „ÚOHS“) ve věcech, které Klient s ÚOHS povinně projednává*“. ČTÚ má tak jako ústřední orgán státní správy externího poradce na jednání s jiným ústředním orgánem státní správy. Z dokumentu, zejména ve věci nepropojování některých skutečností a informací ČTÚ

---

⁶ Jak plyne z celého našeho stanoviska a argumentace, kterou zde předkládáme, ČTÚ neměl ani v minulosti jediný důvod se k tomuto svému postupu uchýlovat.

⁷ Otázkou je, zdali v případě tohoto návrhu analýzy relevantního trhu a s tím souvisejících činností nebyly potlačeny i tyto podružné role odborných útvarů ČTÚ, jak ukazují například stopy na některých místech analýzy, které uvádíme v textu výše.

známých, jasně vyplývá, že byl primárně nebo zcela zpracován externím soukromým subjektem nebo více subjekty s jasným zadáním a předem stanoveným cílem a tím jsou posíleny pochybnosti o jeho správnosti.

4. ZOHLEDNĚNÍ PŘIPOMÍNEK EVROPSKÉ KOMISE K TŘÍKRITERIÁLNÍMU TESTU A JEHO OPĚTOVNÉ PŘEVEDENÍ

Návrh na doplnění, změnu, zrušení nebo nahrazení textu ustanovení návrhu opatření:

ČTÚ musí provést v rámci analýzy relevantního trhu plnohodnotný tříkriteriální test zohledňující relevantní připomínky sektoru a Evropské komise. Strohé odkázání na tříkriteriální test z roku 2017, který nereaguje na relevantní skutečnosti, a který byl kritizován Evropskou komisí, je hrubě nedostatečné.

Odůvodnění:

ČTÚ v roce 2017 provedl tříkriteriální test, který v roce 2019 zaslal jako oznámení Evropské komisi, která se řídila v té době platnou rámcovou směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2002/21/ES ze dne 7. března 2002 o společném předpisovém rámci pro sítě a služby elektronických komunikací a mohla tak pouze vznést u dotyčného vnitrostátního regulačního orgánu nezávazné připomínky k oznámeným návrhům opatření. Evropská komise využila svého práva na připomínky a v závěru svého vyjádření konstatuje, že „Komise (je) v této fázi znepokojena tím, že posouzení ČTÚ týkající se tří kritérií by ve stávající podobě nestačilo na podporu zjištění významné tržní síly na trhu v pozdější fázi. Komise proto ČTÚ naléhavě žádá, aby přehodnotil své závěry o potřebě regulovat tento trh na základě zjištění uvedených v tomto návrhu opatření a své rozhodnutí přijmout návrh opatření v jeho stávající podobě.“ Zároveň upozorňuje, že dle v té době platné rámcové směrnice Evropského parlamentu a Rady 2002/21/ES ze dne 7. března 2002 o společném předpisovém rámci pro sítě a služby elektronických komunikací „není v tomto ohledu zmocněna vznést vážné pochybnosti. Komise se domnívá, že oznámený návrh opatření neposkytuje dostatečné důkazy o tom, že všechna tři kritéria jsou splněna kumulativně a že trh připadá v úvahu pro regulaci ex ante.“, ale že dle směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1972 ze dne 11. prosince 2018, kterou se stanoví evropský kodex pro elektronické komunikace (kodex) (Úř. věst. L 321, 17.12.2018, s. 36) a podle kterého se Evropská komise v této věci řídí od prosince 2020, je test tří kritérií nedílnou součástí postupu pro analýzu trhu, který spadá do pravomocí Komise podle čl. 32 odst. 4 zmínované nové směrnice. **Evropská komise tímto ČTÚ jasně upozornila, že ČTÚ nemůže očekávat, že Evropská komise notifikuje analýzu trhu postavenou na tomto provedeném tříkriteriálním testu.** ČTÚ zcela ignoroval vyjádření Evropské komise, protože přesto toto negativní stanovisko v prosinci 2019 zařadil tento trh do opatření obecné povahy a v roce 2021 předložil návrh analýzy trhu, který je nyní předmětem veřejné konzultace.

Evropská komise ve svých připomínkách upozorňovala zejména na to, že ČTÚ dostatečně neprokázal ani značné překážky vstupu na trh pro virtuální operátory (první kritérium), ani nesměřování k účinné hospodářské soutěži (druhé kritérium) a nakonec ani to, že samotné

právo hospodářské soutěže nestačí k řešení zjištěného selhání trhu (třetí kritérium). Mimo to Evropská komise vyjadřuje postesek nad tím, že ČTÚ nezaslal k posouzení vymezení trhu, test tří kritérií a analýzu významné tržní síly zároveň a že období mezi ukončením veřejné konzultace k tříkriteriálnímu testu (říjen 2017) a oznámením (2019) je velmi dlouhé.

Vzhledem k výše uvedenému postoji Evropské komise je velmi překvapivé, že ČTÚ nyní v předloženém návrhu analýzy trhu sděluje, že při provedení tříkriteriálního testu v rámci analýzy „bylo vycházeno z tříkriteriálního testu z roku 2017, jehož závěry se v plné míře potvrdily také na aktualizovaných datech ke konci roku 2020. Tímto je tedy v plné míře odkazováno a jsou přejímány závěry a vyhodnocení T3K z roku 2017 s tím, že tyto závěry jsou doplněny, aktualizovány a upřesněny níže.“ **Tato velmi stručná formulační aktualizace tříkriteriálního testu z roku 2017 navíc neřeší připomínky, které jí v roce 2019 zaslala Evropská komise, a dokonce ani nepředkládá zmiňovaná aktualizovaná data ke konci roku 2020!**

Naopak se dopouští dalších účelových sdělení, když například podíl virtuálních operátorů na vyspělých trzích ze studie McKinsey zahrnující i majetkově propojené virtuální operátory (se síťovými operátory) se porovnává s podílem virtuálních operátorů v ČR ovšem nezahrnující majetkově propojené virtuální operátory. Navíc se ČTÚ v návrhu analýzy sám dostává do kouta, když se snaží obhájit značné překážky vstupu na trh pro virtuální operátory ve světle toho, že na český mobilních trh vstoupilo v posledních 5 letech v průměru 13 virtuálních operátorů za rok, přičemž upozorňujeme, že toto číslo nezahrnuje nelegálně podnikající subjekty (tzv. šedé operátory), k čemuž se vyjadřujeme níže. Takové hodnoty by na trhu, kde by byly významné překážky vstupu na trh nemohly existovat, což je zřejmé i z toho, že v rámci Evropské unie existují i země, kde neexistují žádní virtuální operátoři, případně s výjimkou tzv. branded resellerů. Dále v tomto kritériu ČTÚ předkládá jako argument omezené frekvenční spektrum a zmiňuje, že v České republice drží relevantní rádiové kmitočty 6 společností a všechny tyto společnosti mohou na svých kmitočtech (vč. přístupu v rámci národního roamingu) poskytovat velkoobchodní přístup, což je v rámci Evropské unie zřejmý nadprůměr. V mezidobí došlo navíc k dalším přísným regulačním opatřením, mezi které patří například výrazné omezení znamenající téměř faktický zákaz závazků služeb na dobu určitou vůči koncovým zákazníkům, čímž se zvýšily možnosti přechodu zákazníky mezi operátory a samozřejmě i směrem k virtuálním operátorům a mezi nimi navzájem.

Ani ve druhém kritériu ČTÚ nepřináší nové myšlenky a dopouští se stejných pochybení jako je například využití Herfindahlova indexu v síťovém odvětví. Na zdůvodnění třetího kritéria ČTÚ již prakticky rezignuje a je zřejmé, že neví, jak podložit jeho plnění ani účelovými argumenty.

V kapitole 1.3 pak ČTÚ již opakovaně předkládá nepravdivé informace, když tvrdí, že „(ČTÚ) výsledky testu 3 kritérií konzultoval s Evropskou komisí, která k závěrům ČTÚ nevznesla vážné pochybnosti“. Sama Evropská komise přitom jasně uvádí, že „**není v tomto ohledu zmocněna vznést vážné pochybnosti.**“⁸ **To je jasná účelová desinterpretace ze strany ČTÚ. Jak**

---

⁸ Podle tehdy platné rámcové směrnice.

uvádíme a citujeme výše, Evropská komise v roce 2019 ve svém vyjádření upozornila ČTÚ na nedostatečnost tříkriteriálního testu s nejvyšší možnou razancí a je velmi udivující, že je ČTÚ i přes nejvyšší upozornění připraven s takto nekvalitním podkladem žádat o notifikaci analýzy relevantního trhu.

Z výše uvedeného vyplývá, že ČTÚ by měl v rámci analýzy opětovně provést plnohodnotný tříkriteriální test zohledňující připomínky Evropské komise, který ale, dle našeho názoru, pak nemůže ve svém výsledku svědčit o kumulativním splnění všech tří kritérií.

5. ZMĚNIT ZNĚNÍ KAPITOLY 1.1 VLV BALÍČKŮ MOBILNÍCH SLUŽEB, PŘIPOJENÍ NA INTERNET A TV PRO DOMÁCNOSTI NA MOTIVACI MNO NABÍZET KOMPETITIVNÍ VELKOOBCHODNÍ MOBILNÍ SLUŽBY

Návrh na doplnění, změnu, zrušení nebo nahrazení textu ustanovení návrhu opatření:

Odstranit z analýzy nepodložené předpoklady o vlivu balíčků na velkoobchodní trh.

Odůvodnění:

ČTÚ v kapitole 1.1 konstatuje, že „je možno zkonstatovat, že jsou MNO, resp. jejich vrcholové managementy finančně demotivováni rozvíjet svoje podnikání na velkoobchodním trhu.“ To ale zkonstatovat nelze už na základě té skutečnosti, že v tom případě by síťový operátoři neměli oddělení velkoobchodu nebo pouze v minimálním rozsahu, což se v realitě neděje. Z podnikatelské činnosti společnosti O2, resp. z podnikatelské činnosti virtuálních operátorů v síti společnosti O2 je zřejmé, že je tomu právě naopak. Virtuální operátoři mohou obsloužit část zákazníků, které síťový operátor obsloužit z různých důvodů neumí, a proto je jejich role v některých případech nezastupitelná.

Hned v dalším odstavci ČTÚ předpovídá, že „zrychlující se využívání balíčků mobilních služeb, pevného připojení k internetu a TV ještě více prohloubí negativní efekt selhání velkoobchodního mobilního trhu na koncové zákazníky“ a že „integrace MVNO budou opouštět maloobchodní trh“. To se ale nedělo a ani dosud neděje. Tržní podíl virtuálních operátorů je stabilní. **Zároveň je třeba upozornit, že demonizace balíčkování služeb jde proti smyslu analýzy, jelikož jejich prostřednictvím a variabilitou lze pozorovat vysokou hospodářskou soutěž na trhu.** Nelze navíc hovořit jen o balíčkování různých služeb elektronických komunikací, ale existuje také rodinné balíčkování spočívající v množstevní slevě za nákup více stejných služeb.

6. KOMPLETNÍ PŘEPRACOVÁNÍ ČI VYŘAZENÍ KAPITOLY 1.2 VYSOKÉ CENY MOBILNÍCH SLUŽEB V ZAHRANIČNÍM SROVNÁNÍ A 2.1.7 MEZINÁRODNÍ SROVNÁNÍ

Návrh na doplnění, změnu, zrušení nebo nahrazení textu ustanovení návrhu opatření:

Nahrazení nerelevantních a účelově vybraných cenových srovnání reálnými cenovými nabídkami na českém trhu a věnování se cíli analýzy, kterým je fungování hospodářské soutěže.

Odůvodnění:

Jak už je uvedeno výše, společnost O2 dlouhodobě upozorňuje na metodické problémy těchto mezinárodních cenových srovnání, které nereflektují (rodinné) balíčky a jiné nabídky na trhu, stanovují arbitrární hranice v EUR nebo například nezahrnují nabídku některých tržních subjektů. Stejně tak mohou být ovlivněny nižším čerpáním dat plynoucího z nižšího využívání digitálních služeb obecně a způsobeným mimo jiné tristní úrovní digitalizace veřejné správy. Problémy těchto srovnání lze tak nejčastěji pozorovat z několika důvodů:

1. Vycházejí z ceníkových cen

Tento fakt významně snižuje důvěryhodnost mezinárodních srovnání, neboť ceníkové ceny nemusí odpovídat a ani neodpovídají cenám reálně placeným zákazníkem. Důvodů je hned několik: akviziční slevy, retenční slevy, slevy vycházející z balíčkování a kombinace služeb, slevy pro živnostníky, slevy dle věku zákazníka atd. Srovnání ceníkových cen je tak značně zjednodušující a neodráží realitu daného trhu. Obvykle také vede ke zjednodušujícím a chybným závěrům o charakteru maloobchodního trhu.

2. Nezohledňují balíčky služeb (stejných nebo různých služeb elektronických komunikací)

Nabídky balíčků služeb hrají na trhu stále větší roli. Mimo jiné i díky preferenci zákazníků, kteří oceňují praktičnost takového řešení a poskytnuté cenové zvýhodnění.

3. Nezohledňují reálné rozložení trhu

Cenová srovnání používají k finálnímu stanovení ceny za danou zemi aritmetický průměr, čímž dochází k významnému zkreslení výsledné ceny za srovnávané služby. Do srovnání tak bývají neproporcionálně zahrnuty i služby, které prakticky zákazníci nemusí reálně využívat. Bez správného stanovení vah (ideálně počet nově získaných zákazníků) u nabídek používaných pro srovnání nelze takové srovnání provádět a už vůbec není možné s jeho závěry pracovat jako s podklady pro analýzu relevantních trhů.

4. Nezohledňují kvalitu poskytovaných služeb (v ČR velmi relevantní)

Srovnání takřka vůbec nezohledňuje kvalitu poskytovaných služeb. Reálně tak často srovnávají nesrovnatelné. Cena by měla být jen jedním z parametrů mezinárodních srovnání, a nikoliv parametrem jediným, a ještě k tomu špatně spočítaným. Vzhledem k

tomu, že kvalita mobilního signálu je v České republice ve srovnání s ostatními evropskými zeměmi nadstandardní, lze očekávat, že i cena za službu bude vyšší. Vyznění návrhu analýzy pak působí dojmem jako když si milovník vína v Toskánsku stěžuje, že v České republice prodávají Hradní svíci za 25 CZK. Je to sice pravda, je ale otázka, jestli by takové víno skutečně chtěl pít.

5. Nezohledňují národní specifika cenotvorby

Mezinárodní srovnání většinou vytváří organizace s velmi omezenou znalostí lokálních trhů, což platí zejména pro menší trhy, které jsou z pochopitelných důvodů za hranicí rozlišovacích schopností těchto organizací. Tento fakt pak vede k tomu, že se metodika výpočtu omezuje na využití aritmetického průměru z ceníkových cen. Vůbec tak nejsou zohledněny tržní podíly jednotlivých nabídek nebo podíl slev na nabízených službách. Dobře patrné je to např. na výše uvedeném zanedbání balíčkových nabídek. Existují i další národní specifika při stanovování cen (např. inflační doložky, aktivací poplatky či roční poplatek za službu atd.), která činí mezinárodní srovnání velmi obtížným resp. náročným na preciznost jeho provedení a tudíž na adekvátní lidské a finanční zdroje, které by tvorbě těchto srovnání na profesionální vypovídací úrovni měly být věnovány.

6. Nezohledňují náklady související se spektrem a přiděly

Jednotlivé země mají odlišný přístup k přidělování rádiových kmitočtů a poplatkům za jejich využívání. Náklady na tyto oblasti tvoří nezanedbatelný podíl na celkových nákladech mobilních operátorů, kteří je následně musí promítnout do svých cen. Zohledněny nejsou ani další specifické nákladové položky, které se v jednotlivých zemích mohou významně lišit (mzdové náklady, náklady na technologie, náklady na údržbu technologií atd.). Monokriteriální přístup založený na špatně stanovené průměrné ceně za jednotlivé země výše uvedené nezohledňuje a pouze konstatuje, že cena je vysoká. Bez ambice zjistit nebo aspoň nastínit, proč tomu tak je, způsobuje, že se rovnou zkratovitě dochází k závěru, že je to kvůli nízké hospodářské soutěži. Tento pohled je velmi zjednodušující a zdaleka nepostihuje specifika trhů jednotlivých zemí.

7. Mívají problematickou metodiku

ČTÚ se navíc v návrhu analýzy v roce 2021 uchýlil z velké části k diskusi o cenách v období let 2013-2019, a to i ve chvíli, kdy má k dispozici zákonem uložený nástroj v podobě cenového srovnávače, který zahrnuje aktuální nabídku tarifů většiny legálně podnikajících tržních subjektů. Uvedené ceny jsou na první pohled z pohledu na dnešní maloobchodní nabídky a budoucí výhled absolutně nerelevantní. Když například v obrázku 1 ČTÚ uvádí analýzu, která přisuzuje tarifu obsahujícímu 2 GB a 100 volání cenu 1100 CZK a srovnávač ČTÚ nachází tarify na úrovni 300 CZK je zřejmé, že uváděná srovnání jsou absolutně nerelevantní a nesmyslná a neodpovídají dnešní, ale dokonce ani tehdejší cenové úrovni.

Je také vhodné poukázat na to, že i v prostředí rostoucí cenové hladiny, vykazují telekomunikační služby nadále a dlouhodobě jako jediný sektor deflaci (na rozdíl od například nyní široce medializovaného velkého růstu cen elektrické energie a plynu).

7. ZMĚNIT ZNĚNÍ KAPITOLY 2.1.2 PRŮZKUM TRHU

Návrh na doplnění, změnu, zrušení nebo nahrazení textu ustanovení návrhu opatření:

Přehodnotit zahrnutí kapitoly 2.1.2 Průzkum trhu a 2.1.3 SSNIP test v tomto znění, kdy se zřejmě nejedná o hloubkovou analýzu trhu vycházející z reálných dat.

Odůvodnění:

ČTÚ v kapitole 2.1.2 údajně provádí hloubkový průzkum produktů. Z počtu zmapovaných nabídek jasně vyplývá, že se jedná o malou část trhu patrně nezahrnující balíčky a stavebnicové kombinace tarifů. Např. u balíčků služeb tento test totiž nemohl být proveden korektně bez zohlednění podílu jednotlivých typů balíčků. Hloubkový průzkum také vychází z ceníků a je otázka, jak s nimi ČTÚ pracoval. **Z podstaty věci tato analýza musí být zkreslená a nelze jí nazývat hloubkovým průzkumem, když nepracuje s reálnými daty operátorů. Průzkum trhu by měl pracovat s vahami jednotlivých nabídek (počty zákazníků) a nikoliv pouze analyzovat ceníky a přikládat jim stejnou váhu.**

V testu je také zmíněno vyřazení nabídky pro firemní zákazníky. Opětovně upozorňujeme na existenci šedých operátorů a odkazujeme v této věci na příslušnou připomínku.

K rozdělení produktů v ceně do 500 Kč a nad 500 Kč upozorňujeme, že v rámci balíčků dochází k cenové degresi a tarify samostatně nabízené stojící nad 500 Kč mohou být v rámci balíčku nabízeny pod 500 Kč. S tímto test patrně nepracoval a jeho závěry jsou tedy nevyhovující.

Co se týče závěru o virtuálních operátorech, kteří mají vyšší podíl v tarifech pod 500 Kč, tak to může souviset s jejich cenovou politikou (cílení na danou zákaznickou bázi).

Až úsměvné nebo spíše k pláči nad kvalitou předloženého návrhu analýzy jsou pak argumenty, že se na trhu začínají objevovat způsoby automatického dobíjení kreditu, např. prostřednictvím platební karty (*pozn. jedná se o jednotky %*), a proto rozdíl mezi fakturovanými službami a předplacenými službami zaniká a není důvod pro účely této analýzy mezi těmito dvěma kategoriemi služeb rozlišovat. **Tyto uměle a účelově vytvořené zástupné důvody u nehodících se problematik, které by ČTÚ komplikovaly zpracování a výsledek analýzy, dokazují předem stanovený cíl, kterého se ČTÚ pokouší dosáhnout narychlo**

zpracovaným návrhem analýzy navíc zřejmě zpracovaným externími subjekty, které si ČTÚ najal za částky v řádu milionů Kč z peněz všech daňových poplatníků⁹.

V dílčím závěru následující kapitoly 2.1.3 pak ČTÚ uvádí, že „*poptávka po hlasových službách, službách SMS a datových službách, jak byly vymezeny v rámci fokálního produktu, je neelastická, protože změna ceny o 1 % způsobuje změnu poptávaného množství o 0,94 %*.“. Pozorný čtenář se nad takovýmto hodnocením musí opět jen pousmát, jelikož se samozřejmě jedná o jednotkově elastickou poptávku, jelikož změna ceny o 1 % způsobí téměř totožnou změnu poptávaného množství. **Vzhledem k tomu, že ČTÚ prakticky nepředkládá metodický postup, nelze brát tyto dvě kapitoly v potaz a měly by být odstraněny.**

8. HODNOCENÍ TYPICKÉHO ZÁKAZNÍKA

Návrh na doplnění, změnu, zrušení nebo nahrazení textu ustanovení návrhu opatření:

Upravit text, který tvrdí, že typický zákazník spotřebuje 37,7 GB dat za rok.

Odůvodnění:

ČTÚ v návrhu analýzy uvádí, že typický zákazník spotřebuje 37,7 GB za rok, což je samozřejmě nesmysl. Jedná se o průměr, který je tažen relativně malou skupinou zákazníků, kteří aktivně využívají datově neomezené tarify. Typický zákazník by mnohem více odrážel medián. Jedná se o další z mnoha metodických chyb ČTÚ, respektive účelové tvrzení s jasným cílem, který si ČTÚ předem stanovil.

9. ZMĚNIT ZNĚNÍ KAPITOLY 2.2 HODNOCENÍ MÍRY KONKURENCE NA MALOOBCHODNÍM TRHU

Návrh na doplnění, změnu, zrušení nebo nahrazení textu ustanovení návrhu opatření:

Seriózně přehodnotit, zda znění kapitoly odpovídá a plní účel hodnocení míry konkurence na vydefinovaném relevantním maloobchodním trhu tak, jak bylo v pokynech EU a metodice analýz relevantních trhů zamýšleno.

Odůvodnění:

ČTÚ má v kapitole 2.2 zhodnotit míru konkurence na vydefinovaném relevantním trhu, k čemuž přistoupil tak, že představil tržní podíly subjektů na trhu a vytrhl z kontextu pohled jednoho ze subjektů při prezentaci pro investory. V kapitole ani v jejím závěru tak není uvedeno

---

⁹ Viz veřejný registr smluv uzavřených ČTÚ. Například: [smlouva č. CTU/2021_089](#), [smlouva č. CTU/2021_088](#), [smlouva č. CTU/2021_086](#), [smlouva č. CTU/2021_090](#), [smlouva č. CTU/2021_087](#), [smlouva č. CTU/2021_086](#)

na základě jakých parametrů a jejich úrovně by byla míra konkurence hodnocena a jaká je definice efektivní hospodářské soutěže na definovaném relevantním trhu.

10. ODSTRANĚNÍ KAPITOLY 2.3 VYSOKÉ ZISKY SÍŤOVÝCH OPERÁTORŮ V ČR NA ÚKOR SPOTŘEBITELŮ

Návrh na doplnění, změnu, zrušení nebo nahrazení textu ustanovení návrhu opatření:

Arbitrární a emocionálně zabarvená kapitola o ziskovosti podnikajících subjektů nepatří do seriózně provedené analýzy nezávislého regulátora a navrhuje její odstranění.

Odůvodnění:

ČTÚ v rámci kapitoly 2.3 arbitrárně hodnotí marže a zisky mobilních operátorů. Nemyslíme si, že toto je role nezávislého regulátora. Společnost O2 také již v minulosti upozorňovala na možnost vstupu nového operátora, který by spatřoval na českém trhu možnost profitability. Například v nedávné aukci připravil ČTÚ pro nového operátora bezprecedentně výhodné podmínky minimálně hraničící s nedovolenou podporou. Přesto se do aukce žádný nový operátor, který by získal kmitočty pro celoplošné pokrytí nepřihlásil. Jedním z důvodů jistě byla právě vysoká investiční nejistota v ČR způsobovaná mimo jiné například definováním vlastních relevantních trhů, které nejsou definovány v žádném jiném členském státě EU a další nelogické, politicky motivované a proti investorské kroky regulačního úřadu, které nejsou v souladu s podnikatelským prostředím vyspělých států 21. století.

11. ZMĚNIT VÝSLEDEK KAPITOLY DEFINUJÍCÍ ČASOVÉ VYMEZENÍ MALOOBCHODNÍHO TRHU

Návrh na doplnění, změnu, zrušení nebo nahrazení textu ustanovení návrhu opatření:

Na základě vyvrácení nesmyslných, protichůdných a účelových předpokladů v kapitole 2.1.6 Časové vymezení maloobchodního trhu změnit zjištění o možném časovém horizontu analýzy na 0 let.

Odůvodnění:

ČTÚ v kapitole 2.1.6 zkoumá vliv povinností uložených síťovým operátorům v rámci výběrových řízení na rádiové kmitočty, respektive jejich časové vymezení. Předně je třeba upozornit, že v České republice patrně existují jedny z nejprísnejších rozvojových síťových, ale také dalších, mimo jiné soutěžních, povinností nutných k využívání rádiových kmitočtů. Již s tzv. LTE aukcí z roku 2014 byla svázána povinnost zveřejnění cenově regulované referenční nabídky pro tzv. full-MVNO virtuální operátory. **V roce 2020 v rámci tzv. 5G aukce byla tato povinnost rozšířena na povinnou cenově regulovanou referenční nabídku také pro tzv. light-MVNO virtuální operátory. Společnost O2 musí zároveň třem držitelům**

kmitočtů v pásmu 3400-3800 MHz po splnění rozvojových kritérií poskytnout službu národního roamingu za podmínek cenové regulace typu LRAIC+.¹⁰ Tyto podmínky stanovil ČTÚ právě pro podporu hospodářské soutěže a účelové zpochybňování vlastních takto zásadních regulačních kroků je velmi prapodivné.

ČTÚ pro plnění povinnosti poskytování národního roamingu stanovilo pro oprávněného zájemce nutnost rozvoje vlastní sítě, která je následně zpřísněna od 30. 6. 2025. Pokud zároveň ČTÚ v návrhu analýzy tvrdí, že vstup a vliv 4. operátora na hospodářskou soutěž může nastat až v roce 2026, nemusel by v aukci stanovovat mírnější kritéria pro nárok na národní roaming v období let 2021-2024. Jako podpůrný argument pak má sloužit stručná analýza vstupu 4. operátora na slovenský trh. Z jakého důvodu má být zrovna slovenský trh brán jako referenční, ČTÚ vůbec nevysvětlil¹¹. Odlišně také mluví některá předchozí vyjádření ČTÚ a Ministerstva průmyslu a obchodu (MPO), kdy například ještě v září 2021, tedy těsně před vydáním návrhu analýzy do veřejné konzultace, tisková zpráva MPO mluví o tom, že „*Noví hráči vzešlí z 5G aukce se připravují na vstup na celoplošný mobilní trh, dá se očekávat, že v průběhu roku 2022 přijdou s novými tarify, které dále sníží ceny mobilních dat.*“¹² Vzhledem k již uvedeným připomínkám k účelovosti analýzy ale není s podivem, že se sdělení veřejné správy mohou tak významně lišit.

Co se týče cenově regulované povinné velkoobchodní nabídky, tak i zde ČTÚ předkládá nepřesné a nepravdivé informace. Je sice pravdou, že ke dni 31. 8. 2021 nespustil žádný síťový operátor služby v pásmu 700 MHz a nezveřejnil tak velkoobchodní nabídku spojenou s povinnostmi přidělu tohoto pásma, nicméně již o týden dříve byly na webu ČTÚ zveřejněny základnové stanice v rámci zkušebního režimu s oznámeným spuštěním k 1. 9. 2021 a tato informace byla tedy ČTÚ dobře známa již v druhé polovině srpna. V oznámený den 1. 9. 2021 tedy společnost T-Mobile Czech Republic a.s. spustila služby v pásmu 700 MHz a zveřejnila aktualizovanou velkoobchodní nabídku pro Full-MVNO a novou velkoobchodní nabídku pro Light-MVNO. Je tedy opět s podivem, že analýza ČTÚ zveřejněná do veřejné konzultace 24. září tvrdí, že „*žádný z MNO dosud nespustil komerční služby s využitím přidělu v pásmu 700 MHz*“ a že „*nejsou dosud ze strany MNO zveřejněny velkoobchodní nabídky pro pásmo 700 MHz*“, když to ke dni zveřejnění již téměř měsíc nebyla pravda. Naopak se dovětkem „*příčemž lhůta na spuštění uplyne do konce 7/2022*“ snaží návrh analýzy naznačit, že se tak stane až v červenci 2022 a následně konstatuje, že vliv této povinnosti se projeví až v roce 2024.

---

¹⁰ Mezi oprávněné subjekty ČTÚ zařadil dokonce i ty, které v dané aukci nezískaly jediný blok. Tato skutečnost je předmětem trvajících řízení u Evropské komise.

¹¹ Možným důvodem je to, že hlavním nebo jedním z hlavních tvůrců analýzy je slovenská společnost IstroAnalytica – viz smlouva č. [CTU/2021_089](#) v registru smluv.

¹² <https://www.mpo.cz/cz/rozcestnik/pro-media/tiskove-zpravy/cena-mobilnich-dat-v-cr-za-posledni-dva-roky-klesla-o-polovinu--263337/>

Na základě výše uvedených argumentů dokazujeme, že předpoklady účelově stanovené v rámci této kapitoly nejsou pravdivé a nelze je brát v potaz.

12. ZOHLEDNĚNÍ EXISTENCE VÝZNAMNÉHO VYUŽITÍ MOBILNÍCH SÍTÍ SLUŽBAMI TZV. FIXNÍHO LTE

Návrh na doplnění, změnu, zrušení nebo nahrazení textu ustanovení návrhu opatření:

Zohlednění vlivu vysokého podílu fixního LTE na trh mobilních služeb v České republice.

Odůvodnění:

Společnost O2 je toho názoru, že by se v analýze měl rovněž zohledňovat vysoký a rychle akcelerující provozní podíl služeb ve fixním místě (tzv. fixní LTE). Prostřednictvím těchto služeb je již nyní v České republice přenášena nadpoloviční většina mobilních dat. Existence těchto SIM karet s neomezeným čerpáním dat významně ovlivňuje průměrnou spotřebu dat v mobilních sítích a její faktické naprosté opomenutí v analýze může způsobovat zcela chybné závěry o využití mobilní sítě a přístupu k poskytování služeb na ní poskytovaných.

13. DEFINICE SKUPIN ZÁKAZNÍKŮ – REZIDENTNÍ A FIREMNÍ ZÁKAZNÍCI

Návrh na doplnění, změnu, zrušení nebo nahrazení textu ustanovení návrhu opatření:

S ohledem na již několikrát zmíněnou argumentaci o nesmyslné segmentaci dílčího trhu změnit metodiku a přístup k analyzovaným datům a zastavení provádění analýz na uměle vytvořené a definované skupiny zákazníků.

Odůvodnění:

ČTÚ v návrhu analýzy tvrdí, že na základě rozdílného chování a jednotkových cen pro rezidentní a firemní segment je nutno trh rozdělit na dva segmenty, přičemž způsobilost pro ex ante regulaci má pouze trh mobilních služeb pro domácnosti (hromadný trh).

Společnost O2 již v připomínkách ke tříkriteriálnímu testu z roku 2018 upozorňovala na to, že ČTÚ nebere dostatečně v úvahu vliv tzv. **šedých operátorů**¹³ a částečně také

---

¹³ Připomínáme, že tzv. šedí operátoři telekomunikační služby přeprořádají či obdobným způsobem distribuují svým jménem do rezidentního i firemního segmentu apriori nijak neomezeného, to však bez adekvátní smlouvy s operátorem. V rámci tzv. zaměstnaneckých programů pak jsou telekomunikační služby distribuovány jménem zaměstnavatele, a to typicky rodinným příslušníkům zaměstnanců se všemi negativními regulatorními a rovněž daňovými důsledky. Mezi typicky negativní jev je skutečnost, že rodinný příslušník nemá postavení spotřebitele (čerpá firemní služby zaměstnavatele), jakkoliv by takové postavení za normálního stavu věci měl mít

zaměstnaneckých programů¹⁴, ač tento tržní problém v dokumentu s tříkriteriálním testem alespoň jasně pojmenoval. **Společnost O2 i další tržní subjekty a telekomunikační asociace v minulých letech opakovaně upozorňovali ČTÚ na problém šedých operátorů, zaměstnaneckých programů a spolků včetně identifikace některých z nich a odhadu celkového rozsahu tohoto problému, avšak odpovídající kroky směřující k nápravě ze strany ČTÚ jakožto regulátora trhu dosud nepřišly.** Nyní navíc bohužel, stejně jako v předběžné analýze z roku 2019, tak nyní v návrhu analýzy velkoobchodního trhu mobilních služeb, ČTÚ tuto skutečnost dokonce zcela ignoruje a tento závažný tržní problém ve svém dokumentu ani neuvedl, přestože je ČTÚ po řadu let znám. A přestože nyní již probíhají některá jednání s regulátorem o možnostech nápravy, tak je zřejmé, že problém šedých operátorů a zaměstnaneckých programů hned tak nikam nezmizí. Proto je zásadní, aby ČTÚ tomuto nelegálnímu fenoménu věnoval odpovídající energii namísto toho, aby ji směřoval do nesmyslného vytváření účelové analýzy, pro kterou nemá žádné opodstatnění. Po léta neřešený problém šedých operátorů má přitom na provedenou analýzu velmi zásadní vliv, protože zcela zpochybňuje pokus o provedení segmentace trhu mobilních služeb.

Jak již bylo mnohokrát uvedeno, existence těchto nelegálně podnikajících subjektů je významná a výrazně ovlivňuje provedené analýzy a statistické výstupy prezentované v rámci návrhu analýzy. **Podíl SIM karet poskytovaných různými typy šedých operátorů a zaměstnaneckých programů z celého firemního segmentu ČR je rozhodně nezanedbatelný a může dohromady za všechny tři mobilní operátory dosahovat i několika desítek procent. To ukazuje na obrovský rozsah tohoto problému v celé ČR, který však doposud nebyl, jak již výše uvádíme, ze strany ČTÚ systematicky a dlouhodobě vyřešen.** Důkazem toho je zařazení spolků jako neziskových organizací do oficiálního cenového srovnávače ČTÚ. Pokud by ČTÚ dlouhodobě aktivně vystupoval proti těmto na trhu elektronických komunikacích nelegálně působícím podnikatelům, pak by část těchto subjektů byla nucena svoje nelegální působení na mobilním trhu ukončit a část by pravděpodobně přešla do legálního režimu podnikání. Jejich zákazníci by pak byli správně na rezidentním segmentu a ČTÚ by musel férově zohlednit jejich nízký průměrný výnos na zákazníka (dále jen „ARPU“) i do výsledku rezidentního segmentu, případně do tržního podílu virtuálních operátorů. Tím by se jednotkové ceny na obou segmentech muselo přiblížit reálnějšímu obrazu skutečné situace na trhu. Ukázalo by se, že jednotkové ceny za oba segmenty jsou v realitě mnohem vyrovnanější. Došlo by k narovnání rezidentního segmentu a obnovení konkurenceschopnosti legálně působících virtuálních operátorů, což je dle našeho názoru postup souladný se zákonem a úkoly kladenými na regulátora. Virtuální operátoři v tuto chvíli nemají omezenou možnost soutěžit, protože by byly stávající velkoobchodní nabídky nekonkurenceschopné nebo diskriminační, ale protože se soutěž o rezidentní zákazníky odehrává de facto v rámci firemních rámcových smluv, a to se subjekty, které nemusí a ani neplní žádné právní a regulační povinnosti a dopadá na ně výrazně nižší daňová zátěž, čímž

---

¹⁴ Uvádíme, že tzv. zaměstnanecký program – jakkoliv z pohledu regulatorního i daňového problematický (viz výše) bývá často podmínkou v rámci výběrových řízení, a to jak soukromých subjektů, tak ale rovněž státních orgánů. Je to tedy i stát, který přispívá svým nestandardním chováním ke zkreslování cenových nabídek.

mají nutně daleko nižší celkové náklady.¹⁵ Taková soutěž je proto pro virtuální operátory (ale i síťové operátory) nutně nerovná. Společnost O2 je proto přesvědčena, že vyřešením výše uvedené deformace vzniklé působením šedých operátorů, zaměstnaneckých programů a spolků bude trh fungovat z pohledu výše průměrných cen lépe v obou případech.

V současné realitě trhu elektronických komunikací v ČR se šedí operátoři, zaměstnanecké programy a spolky vyhýbají nejenom režimu daného zákonem č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o elektronických komunikacích), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o elektronických komunikacích“), ale i mnoha dalším právním předpisům (např. daňovým zákonům) v důsledku čehož mimo jiné dochází k obrovským daňovým únikům. Neřešením tohoto problému ze strany ČTÚ chybí jakákoliv možnost korektního a správného statistického sledování těchto subjektů v rámci systému elektronického sběru dat ČTÚ a z toho plynoucího správného a nezkráceného provádění analýz relevantních trhů či mezinárodních srovnání. Základní premisy ČTÚ o průměrné ceně v dané skupině tak nelze považovat za platné a jejich výstupy jsou zcela chybné. Sám ČTÚ v původním tříkriteriálním testu zmiňuje to, že na trhu firemních zákazníků vystupují tzv. „šedí operátoři“, kteří jsou ve skutečnosti nelegálními přeprodejci služeb a jimi nabízené služby jsou tak reálně ve skutečnosti využívány segmentem domácností namísto skutečným firemním segmentem. Pokud není vyřešen tento zásadní problém, nelze přistoupit k dalšímu rozpracování a k důsledkům vyplývajícím z provedení rozdělení do skupin rezidentních a firemních zákazníků, protože toto rozdělení vůbec neodpovídá pravdě. Společnost O2 se zásadně ohrazuje vůči výstupům ČTÚ stavěným na těchto chybných základech a považuje tyto výstupy za zcela neodpovídající tržní realitě. V minulosti provedenými pokusy o řešení této otázky byly naopak šedí operátoři různými kroky ČTÚ utvrzováni v tom, že jejich praxe je vlastně v pořádku, což lze doložit rozhodovací praxí samotného ČTÚ. Tu se sice daří následně uvést na pravou míru u obecných soudů, ale takové spory pak zbytečně trvají i více jak 5 let. Nutno podotknout a znovu zopakovat, že v současné době byly znovu nastartovány aktivity za účasti ČTÚ, které snad povedou ke zlepšení této situace v podobě postupného omezení působení těchto subjektů.

Obecně je při srovnávání jednotkových i celkových cen mezi různými skupinami zákazníků nutno brát v potaz také jinou nákladovost těchto skupin. Zaprvé je v ekonomické realitě naprosto běžné, že při velkoobdobatelských (firemních) nákupech zboží či služeb z důvodu úspor z rozsahu a dalších nákladů ovlivňujících ekonomický přínos je jednotková cena nižší než u maloobdobatelských nákupů zboží a služeb. Zadruhé je nutno si uvědomit, že na telekomunikačním trhu existuje přísnější regulace pro zákonem definované spotřebitele (= domácnosti), kterou jsou podnikající subjekty přirozeně nuceni kompenzovat.

---

¹⁵ Stejně jako v případě nelegálně podnikajících spolků, které mimo regulační a právní rámec podnikají především na trhu přístupu k pevnému internetovému připojení.

14. DYNAMIKA TRŽNÍCH PODÍLŮ VS. POČET PŘENESENÝCH ČÍSEL

Návrh na doplnění, změnu, zrušení nebo nahrazení textu ustanovení návrhu opatření:

Zohlednit argumentaci o nevypovídající hodnotě dynamiky tržních podílů v odůvodnění této připomínky.

Odůvodnění:

ČTÚ v návrhu analýze uvádí, že lze pozorovat nižší dynamiku v podílech jednotlivých operátorů v segmentu domácností, což podporuje nutnost zákaznické segmentace. Takovýto závěr nelze akceptovat, jelikož toto saldo nemusí korelovat s dynamikou přenesených čísel. Ta může být obousměrně vysoká i přes to, že výsledné saldo projevující se v dynamice tržních podílů se může zdát nízké. V současnosti lze navíc předpokládat vyšší podíl nově aktivovaných karet v segmentu firem, čímž může být změna tržních podílů oproti segmentu domácností výrazněji ovlivněna bez vazby na probíhající konkurenční boj u stávající báze.

15. ROZMANITOST NABÍDEK A NEUSTÁLÝ TLAK NA POKLES CEN TARIFŮ PRO DOMÁCNOSTI

Návrh na doplnění, změnu, zrušení nebo nahrazení textu ustanovení návrhu opatření:

Zohlednění dynamiky nabídek mobilních operátorů v posledních letech a jejich pozitivního trendu.

Odůvodnění:

Veřejné nabídky všech síťových operátorů se ve sledovaném období během posledních několika let velmi často mění a dochází k výraznému poklesu cen služeb, respektive jejich rozšiřování a zvyšování jejich obsahu. Jen z ceníků společnosti O2 vyplývá, že ke změnám mobilních tarifů s daty ve smyslu jednotkového zlevnění mobilních dat dochází každých několik měsíců, a to buď u standardních neomezených tarifů s datovým balíčkem, nebo u dalších tarifů jako jsou datacentrické tarify (mobilní internet), rodinné nebo například studentské tarify. Stejnou dynamikou prochází také další nabídky, které nejsou součástí ceníků, ale které má ČTÚ z části k dispozici a nabídky virtuálních operátorů, jak dokazuje srovnávací nástroj ČTÚ. To vše za situace neustálého zkvalitňování a investic do mobilní sítě, která se již mnoho let svou technologickou vyspělostí, rychlostí datových přenosů, pokrytím a spolehlivostí řadí mezi světovou špičku.¹⁶

Tato dynamika a rozmanitost popírá smyšlené závěry ČTÚ o nefungující konkurenci z důvodu indikované společné významné síly mobilních síťových operátorů.

---

¹⁶ Viz například analýzy společnosti Opensignal.

16. REPLIKOVATELNOST NABÍDEK NA MALOOBCHODNÍM TRHU Z POHLEDU CENY A OBJEMU MOBILNÍCH SLUŽEB

Návrh na doplnění, změnu, zrušení nebo nahrazení textu ustanovení návrhu opatření:

Zohlednit nereálnost analyzovaných dat o vývoji průměrných velkoobchodních cen za hovory (min.), SMS a data (MB) a nevyhodnocování dalších skutečností na jejich základě.

Odůvodnění:

Společnost O2 opětovně a v elektronické sběru dat pravidelně upozorňuje, že **jsou výsledná data v grafu č. 30 zatížena metodikou stanovenou ČTÚ, která však neodpovídá realitě.** Mimo uměle vytvořených koeficientů do ní například vstupují data z oddělené evidence nákladů a výnosů se zpožděním více než 1 roku. V tomto roce mělo například na vstupní údaje velký vliv rozdílné chování zákazníků v období pandemie a tím změna váhy hlasových služeb. **Je samozřejmě naprosto nesmyslné, že by došlo k meziročnímu nárůstu velkoobchodní ceny o 30 %.**

ČTÚ má k dispozici všechny aktuální velkoobchodní smlouvy vč. cenových příloh, které představují reálné ceny účtované provozovateli mobilních sítí velkoobchodním partnerům. Z těchto cen, nikoliv z cen přepočtených problematickou a uměle vytvořenou metodikou ČTÚ, by měla vycházet analýza trhu. Jak uvádíme výše, důkazem nesprávnosti těchto dat je meziroční nárůst jednotkové velkoobchodní ceny mezi roky 2019 a 2020, který dle našeho názoru nemůže v žádném případě dávat smysl a odpovídat realitě.

17. HODNOCENÍ CENOVÉ KONKURENCE NA VYMEZENÉM VELKOOBCHODNÍM TRHU

Návrh na doplnění, změnu, zrušení nebo nahrazení textu ustanovení návrhu opatření:

Zahrnutí argumentace uvedené v odůvodnění této připomínky do vyhodnocení či obsahu kapitoly 2.4.3.

Odůvodnění:

Rozmanitost nabídek a jejich konkurenceschopnost, dynamika trhu a celkový počet virtuálních operátorů vypovídá, že jsou schopni na současném trhu konkurovat síťovým operátorům. Množství virtuálních operátorů je v České republice v rámci Evropské unie nadprůměrné, což je rovněž velmi pozitivním faktem vypovídajícím o zdravě fungujícím trhu. Množství virtuálních operátorů naopak indikuje, že k získání silnější pozice bude muset dojít k určité konsolidaci.

Na velkoobchodním trhu navíc existují, na základě podmínek výběrových řízení z roku 2013, 2016 a 2020, které zahrnovaly primární rádiové kmitočty používané pro technologii LTE a 5G, referenční velkoobchodní nabídky pro tzv. full MVNO a tzv. Light MVNO, jejíž metodiky jsou podmínkami výběrového řízení vymezeny ČTÚ. Ty stanovují pro dotčené přiděly rádiových kmitočtů (700, 800, 1800 a 2600 MHz) ceny a podmínky referenčních velkoobchodních smluv o přístupu k síti LTE a 5G. Mimo tyto referenční nabídky, jak ČTÚ uvedl, je uzavřeno velké množství komerčních velkoobchodních smluv, které logicky musí znamenat pro virtuálních operátory ještě lepší podmínky než ty, které schvaluje ČTÚ v rámci referenčních nabídek včetně přístupu k nejmodernějším sítím LTE a 5G. Komerční velkoobchodní smlouvy jsou uzavírány na základě vzájemné dohody obou stran. Kdyby tyto komerční dohody nedávaly oběma stranám smysl, tak by nebyly uzavírány a k přístupu na maloobchodní trh by byly uzavírány povinné referenční velkoobchodní nabídky, jejichž nastavené podmínky včetně cenových podmínek jsou důsledně kontrolovány ČTÚ. **Toto se však v realitě neděje, což jasně ukazuje, že trh funguje zdravě bez potřeby dalších regulačních zásahů.** Právě povinné referenční nabídky přístupu, které jsou vytvářeny dle metodiky ČTÚ a jsou jím striktně a pravidelně kontrolovány včetně nabízených cen mají být pojistkou proti případnému omezení přístupu na trh mobilních služeb. To, že nebyl společností O2 od zveřejnění nabídky, a tedy po dobu více než 6 let zaregistrován ani jediný vážný zájemce o její uzavření, je vedle množství uzavřených komerčních smluv jasným důkazem, že funguje komerční a neregulovaná cesta přístupu k poskytování maloobchodních mobilních služeb.

Jak už vyplývá z uvedeného, nesouhlasíme s tím, že virtuální operátoři nemají žádnou vyjednávací pozici a podmínky velkoobchodních smluv jsou jednostranně určovány ze strany virtuálních operátorů. Společnost O2 seriózně diskutuje spolupráci s každým zájemcem s relevantním obchodním plánem. Tento předpoklad ČTÚ prezentovaný jako fakt je tedy mylný.

Dále uvádíme, že chování jednoho ze síťových operátorů nemůže být bráno jako tržní standard. Společnost O2 jedná s každým zájemcem, který má na vzájemně výhodné spolupráci zájem. Zároveň upozorňujeme, že slovní spojení „teoreticky konkurenčních operátorů“ vyskytující se v této části návrhu analýzy je v seriózní analýze relevantního trhu, kterou by měl regulátor provádět, nepřijatelné.

V další části kapitoly ČTÚ předkládá grafy s efektivní poptávkou srovnávanou s tvorbou nabídky. Jelikož ale nejsou tyto veličiny patřičně definovány a není vysvětlen metodický postup jejich tvorby, nelze je hodnotit a nemohou být tedy brány vůbec v potaz.

K poslednímu odstavci, který uvádí rostoucí počet stížností virtuálních operátorů na zdlouhavé jednání, neochotu síťových operátorů nabízet velkoobchodní služby a nevýhodné nabídky smluvních podmínek by bylo vhodné uvést konkrétní počet těchto případů a srovnat ho s počtem virtuálních operátorů na trhu. V poslední době lze samozřejmě zaznamenat stížnosti některých virtuálních operátorů, kteří disponují řádově stovkami zákazníků. Je otázka, zda lze takové subjekty a jejich stesky považovat za relevantní na trhu s milióny zákazníků. Na trhu,

který z definice zahrnuje vysoké fixní náklady je na místě přiměřená velikost subjektů na něm nabízející služby. Není tedy překvapením, pokud subjekt, který nedokáže zaujmout relevantní počet zákazníků (například vyšší než počet zaměstnanců středně velké společnosti), nedokáže na trhu mobilních služeb ziskově podnikat.

18. EXISTENCE REFERENČNÍHO BODU

Návrh na doplnění, změnu, zrušení nebo nahrazení textu ustanovení návrhu opatření:

Na základě v odůvodnění uvedených faktů změnit závěr k existenci referenčního bodu na nesplněný. Referenční bod nebyl a nemůže být na maloobchodním trhu identifikován.

Odůvodnění:

ČTÚ v prvním dílčím kritériu o existenci referenčního bodu konstatuje, že jedním z referenčních bodů jsou ceny mobilních služeb na maloobchodním trhu. **V předběžné analýze velkoobchodního trhu mobilních služeb z roku 2019 přitom na straně č. 69 zveřejnil v tabulce č. 16 podíl neveřejných nabídek všech operátorů, ze kterého vyplývá, že přibližně třetina aktuálně¹⁷ nabízených mobilních tarifů s daty je poskytováno za neveřejnou cenu¹⁸. U jednoho operátora tento podíl dosahuje dokonce téměř 40 %. Na straně 23 předběžné analýzy pak konstatuje, že průměrná výše slevy se u jednotlivých operátorů pohybuje od 21 % do 79 %.** V tabulce č. 5 se pak uvádí také vysoký 13% podíl rodinných tarifů a 6% podíl studentských tarifů. Nadto lze například ve *Zprávě o vývoji trhu elektronických komunikací 2012 – 2017 se zaměřením na rok 2017* zveřejněné ČTÚ dne 16. 10. 2018 nalézt informaci, že v roce 2017 bylo 159 aktivních poskytovatelů služeb v mobilní síti. Značná část spotřebitelů neboli domácností čerpá, jak je veřejně známo a uvedeno výše, služby nelegálně podnikajících šedých operátorů či prostřednictvím zaměstnaneckých programů a spolků. Tyto služby nejsou poskytovány za zveřejněné ceníkové ceny, ale za ceny stanovené těmito nelegálně působícími subjekty (včetně „klubové“ ceny nebo ceny určené jako členství ve spolku).

Společnost O2 je toho názoru, že bez toho abychom připustili, že nejen u ČTÚ definovaného firemního segmentu, ale také na podstatné nebo dokonce většinové části trhů a sektorů napříč celou ekonomikou lze označit maloobchodní ceny za referenční bod, je identifikování tohoto referenčního bodu nesmyslné. **Vzhledem k výše uvedenému je naopak reálná maloobchodní cena na českém mobilním trhu oproti zahraničním mobilním trhům nebo jiným sektorům v ekonomice velmi těžko odhadnutelná a orientovat se jen podle veřejných ceníků je tak velmi problematické a nevhodné.** K tak detailním datům, které ČTÚ zveřejnil v předběžné analýze, navíc neměla společnost O2 jakýmkoliv způsobem přístup.

---

¹⁷ Ke dni vyžádaných dat ČTÚ.

¹⁸ Nižší než ceníkovou.

Dále ČTÚ předpokládá, že výše identifikovaný referenční bod ovlivňuje i počet SIM karet účastníků tacitní koluze respektive jeho tržní podíl. Prostřednictvím *Národní referenční databáze přenesených čísel v prostředí mobilních sítí* pak mohou síťoví operátoři sledovat tyto tržní podíly a vyvozovat z toho příčiny na straně referenčního bodu, tedy maloobchodních cen. Dalším zdrojem informací o počtu SIM karet pak mají být čtvrtletní a výroční zprávy jednotlivých operátorů.

K této části doplňujeme, že z *Národní referenční databáze přenesených čísel v prostředí mobilních sítí* lze zjistit umístění čísel pouze do úrovně síťového operátora, nikoliv tedy podíl virtuálních operátorů u každého ze síťových operátorů. Stejně tak informace zveřejňované síťovými operátory bývají velmi omezené. Nejvíce informací a dat společnost O2 čerpá opět z výročních a dalších zpráv ČTÚ. Nepředpokládáme, že by se ČTÚ svou konstrukcí referenčního bodu a souvisejících implikací přiznával k záměrné podpoře vzniku tacitní koluze. ČTÚ na konci této části správně konstatuje, že z přesunu zákazníků mezi operátory, respektive změn tržních podílů nevyplývá konkrétní příčina této změny. Nesprávně už ale dodává, že tato změna musí být následně analyzována na maloobchodním trhu prostřednictvím aktuálně dostupných nabídek. Jak bylo uvedeno výše, na českém trhu je velmi vysoký podíl neveřejných nabídek, s kterými je spojena velmi „agresivní“ slevová politika. Přesun zákazníků, respektive změna tržních podílů tedy nemůže být spojována se zveřejněnými nabídkami. Za další je nutno si uvědomit, že zákazníci mohou přecházet z jiných důvodů než jen cenových. Může se jednat například o levnější volání v rámci omezeného kruhu telefonních čísel, dostupnost a kvalita služby v místě bydliště, nespokojenost s poskytovanými službami a spoustu dalších důvodů. V neposlední řadě je pak nutno upozornit, že každá SIM karta má pro poskytovatele jinou hodnotu (např. vyšší výnosu) a přechod většího množství SIM karet s nižší hodnotou (např. M2M SIM karet) může vykompenzovat znatelně menší množství hodnotnějších SIM karet. I v tomto bodě lze tedy konstatovat, že konstrukt ČTÚ je nesprávný a jeho využití v tržní realitě by bylo nesprávné.

Alternativní referenční body ČTÚ správně identifikuje jako problematické a společnost O2 souhlasí s vyhodnocením ČTÚ o nemožnosti jejich potenciálního využití. Zároveň však upozorňuje, že právě variabilita nabídek obsahující velké množství různé výše datových limitů¹⁹, ale i svázaných výhod ve formě bonusu na koncová zařízení, bonusových jednotek, slevových portálů²⁰ a dotací do operátorských stránek s obsahem²¹ do značné míry znemožňuje orientovat se v tržní nabídce podle datových limitů, ale mimo jiné také podle maloobchodních cen, což ČTÚ chybně vyhodnotil jako možné.

---

¹⁹ ČTÚ v návrhu analýzy terminologicky nesprávně označuje tyto limity za FUP limity.

²⁰ Například O2 Extra výhody.

²¹ Například O2 Knihovna.

19. SYMETRICKÉ POSTAVENÍ

Návrh na doplnění, změnu, zrušení nebo nahrazení textu ustanovení návrhu opatření:

Úprava této kapitoly v tom smyslu, že trh mobilních služeb v České republice se v tomto stavu významně neodchyluje od zahraničních trhů mobilních služeb. Naopak lze v Evropské unii nalézt mnohem koncentrovanější trhy mobilních služeb.

Odůvodnění:

V rámci této kapitoly se ČTÚ uchyluje k použití Herfindahl–Hirschmanova Indexu, kde, jak vyplývá ze znění popisu výsledných hodnot, dochází ke svému překvapení ČTÚ k tomu, že v mobilním sektoru, na němž je už ze své podstaty síťového odvětví vždy omezený rozsah poskytovatelů služeb, vychází tento ukazatel mírně nad hranicí středně koncentrovaného trhu. Dovolujeme si upozornit, že k obdobnému či spíše k vyššímu výsledku by se došlo na většině zahraničních trhů mobilních služeb. Na další omezení využití tohoto ukazatele v síťových odvětvích odkazujeme například na *Toby Roberts, When Bigger Is Better: A Critique of the Herfindahl–Hirschman Index’s Use to Evaluate Mergers in Network Industries, 34 Pace L. Rev. 894 (2014)*.

Fakt, že na českém mobilním trhu existují pouze 3 subjekty dosahující tržní podíl nad 20 % je informace nijak se neodchylující od jiných evropských trhů. Navíc není zřejmé, kdo doporučil rozsah symetrie tržních podílů na trhu mobilních služeb v České republice ve výši 20 %.

Závěrem je nutné zopakovat, že trh mobilních služeb je ze své podstaty síťového odvětví koncentrovanější než některé jiné tržní sektory, ale nejsme toho názoru, že by v České republice na rozdíl od ostatních členských států nefungovaly na tomto trhu efektivní konkurenční procesy.

20. HOMOGENITA SLUŽEB

Návrh na doplnění, změnu, zrušení nebo nahrazení textu ustanovení návrhu opatření:

S ohledem na heterogenitu v tržních podílech, balíčkování služeb a rozdílné nadstavbové vlastnosti mobilních sítí označit toto dílčí kritérium za zcela nesplněné.

Odůvodnění:

ČTÚ správně identifikoval, že nabídka síťových operátorů je do značné míry heterogenní. Tuto heterogenitu lze pozorovat také v rozdílných tržních podílech a skladbě nabídky jednotlivých poskytovaných služeb elektronických komunikací – mobilních, pevných služeb a služeb převzatého rozhlasového a televizního vysílání metodou současného kontinuálního přenosu a ve zpřístupnění audiovizuálních děl. Jak je již zmíněno výše, síťový i virtuální operátoři nabízí také různé druhy bonusů a doplňkových služeb, čímž se snaží získat konkurenční výhodu poskytnutím lepších a kvalitnějších služeb. Také tzv. balíčkování a rozdílný přístup k jeho skladbě výrazně ovlivňuje heterogenitu nabízených služeb a nabízí možnost ideálního zvolení

kombinace služeb pro větší množství zákazníků. Všeobecně známou a doložitelnou skutečností je existence mohutných marketingových týmů a obrovských finančních výdajů všech tří mobilních operátorů na marketing a podporu svých produktů. V neposlední řadě je třeba uvést velmi významné právní spory, které mezi sebou mobilní operátoři vedou na různých úrovních soudního systému a správních institucí. Všechny tyto skutečnosti zcela popírají logiku vzniku a existence tacitní koluze. **K heterogenitě dochází i přes to, že je trh stále více svazován cenovou a jinou regulací nedovolující odklon od konkrétně daných podmínek jako je např. regulace roamingu a mezinárodního volání a SMS v Evropské unii nebo síťová neutralita, která ve svém důsledku způsobila ke škodě zákazníků ukončení či omezení několika produktů na telekomunikačním trhu.**

Heterogenitu služeb lze pozorovat také v technických aspektech a funkcionalitách sítí jednotlivých operátorů. O prvenství v poskytovaných nových technologiích a jejich dostupnosti a kvalitě jako je 5G nebo v nadstavbových službách umožňující lepší zákaznickou zkušenost jako je VoLTE, VoWiFi a další podobné služby lze v posledních letech pozorovat silné soupeření mezi mobilními síťovými operátory k získání výhody oproti konkurenci.

K úřadem identifikovaným homogenním znakům sítí je opět nutno podotknout, že si lze těžko představit mobilní síť s regionálním rozsahem poskytovaných služeb nebo neužívání standardizovaných koncových zařízení v sítích 2G, 3G, 4G a 5G. Homogenitu poskytovaných služeb v obdobných aspektech a rozsahu bychom zcela jistě našli u velkého množství sektorů v ekonomice. ČTÚ v návrhu analýzy ani v tomto bodě neprokázal, že se situace v České republice liší od situace na trzích ostatních členských států, kde tříkriteriální test neprokázal homogenitu služeb.

21. VÝHODNOST TACITNÍ KOLUZE Z HLEDISKA DLOUHODOBÉHO ZISKU

Návrh na doplnění, změnu, zrušení nebo nahrazení textu ustanovení návrhu opatření:

S ohledem na možnost získání zákazníků prostřednictvím neveřejných nabídek a s tím spojený potenciální zisk je motivace tržních subjektů ke konkurenčnímu boji vysoká. Dílčí kritérium by tak mělo být označeno za nesplněné.

Odůvodnění:

Závěrům této kapitoly odporuje především fakt, který ČTÚ zveřejnil v tabulce č. 16 na straně 69 předběžné analýzy z roku 2019 a týkající se podílu neveřejných nabídek, rodinných tarifů a speciálních datových balíčků u operátorů. Ten svědčí o výrazném konkurenčním boji i v segmentu spotřebitelů. Dalším významným faktorem je již ČTÚ v tříkriteriálním testu uznaný fakt, že značný problém i identifikaci segmentů a skupin zákazníků způsobuje existence šedých operátorů, zaměstnaneckých programů a spolků, které zahrnují poskytování služeb části spotřebitelů, více viz výše. Ceníkové ceny, ve kterých lze i přes nepravdivé tvrzení ČTÚ také pozorovat významnou heterogenitu a časté změny zvyšující přidanou hodnotu služeb za stejnou či nižší peněžitou částku, tak ve skutečnosti nejsou

ukazatelem pro značnou část poskytovaných služeb domácnostem (ceníkové ceny a služby neodpovídají realitě).

22. ZPŮSOBILOST K TACITNÍ KOLUZI

Návrh na doplnění, změnu, zrušení nebo nahrazení textu ustanovení návrhu opatření:

S ohledem k uvedeným argumentům v předchozích připomínkách označit toto dílčí kritérium za nesplněné.

Odůvodnění:

Vzhledem k výše uvedeným argumentům a předloženým faktům by měl ČTÚ změnit závěr této kapitoly a označit trh mobilních služeb v České republice jako nevykazující způsobilost k tacitní koluzi v souladu se zjištěným stavem Evropské komise (vyřazení tohoto trhu v celé EU) a zjištění jiných členských států na jejich trzích. V ČR je naopak dynamika změn a variabilita tarifů a jejich kombinací velmi vysoká a nesvědčící o způsobilosti, natož o faktické tacitní koluzi.

23. TRANSPARENTNOST TRHU

Návrh na doplnění, změnu, zrušení nebo nahrazení textu ustanovení návrhu opatření:

S ohledem na existenci neveřejných nabídek, šedých operátorů, zaměstnaneckých programů, počtu subjektů, balíčkování služeb a celkové heterogenitě služeb, zahrnout tyto fakta do této kapitoly a označit výsledek tohoto dílčího kritéria za nesplněný.

Odůvodnění:

Jak již společnost O2 uváděla v odůvodnění připomínky k existenci referenčního bodu, **nelze trh mobilních služeb v České republice označit za transparentní. Brání tomu mimo jiné především velmi vysoký podíl neveřejných cen a vysoký rozptyl poskytovaných slev, variabilita nabídek a jejich balíčkování, existence šedých operátorů, zaměstnaneckých tarifů a spolků nebo počet subjektů poskytujících mobilní služby.**

Nemůžeme souhlasit ani s údajnou konvergencí cenové politiky, kde ČTÚ na základě pouhých 3 tržních reakcí v letech 2013-2019 usoudil, že je na trhu potlačena cenová soutěž a tento stav trvá nejméně posledních 7 let. **V tomto ohledu je zajímavým faktem, že si veřejná správa v jejíž gesci je telekomunikační sektor silně protirečí, když Ministerstvo průmyslu a obchodu ve své tiskové zprávě z 10. 9. 2021 mluví o poklesu ceny mobilních dat o 50 %**

za poslední 2 roky a samo zmiňuje rozdílný přístup k maloobchodním nabídkám jednotlivých síťových operátorů.²²

Z výše uvedených důvodů je závěr ČTÚ zcela nesprávný z důvodu vysoké míry netransparentnosti trhu mobilních služeb. ČTÚ zmíněné nástroje umožňují analyzovat tržní prostředí pouze do značně omezené míry a nelze je považovat za nástroje umožňující ztransparentnit trh do proklamované míry.

24. ÚČINNÉ ODVETNÉ MECHANISMY

Návrh na doplnění, změnu, zrušení nebo nahrazení textu ustanovení návrhu opatření:

S ohledem k uvedeným argumentům v předchozích připomínkách označit toto dílčí za nesplněné.

Odůvodnění:

Jak již bylo řečeno v předchozích připomínkách, odvetný mechanismus okamžitou reakcí na změnu ceny, je do značné míry omezován neveřejnými nabídkami a jejich rozmanitostí a dynamikou.

25. TRŽNÍ SÍLA NA STRANĚ POPTÁVKY

Návrh na doplnění, změnu, zrušení nebo nahrazení textu ustanovení návrhu opatření:

Zahrnutí vlivu neveřejných nabídek, šedých operátorů, zaměstnaneckých programů a spolků do argumentace této kapitoly a změna výsledku tohoto dílčího kritéria jako nesplněné.

Odůvodnění:

Vysoká míra neveřejných nabídek a výše poskytnutých slev vypovídá o tom, že velká část spotřebitelů má sjednanou nižší než ceníkovou cenu za poskytované služby, jak ostatně zjišťoval a konstatoval v předběžné analýze v roce 2019 samotný ČTÚ. Rozdíl cen mezi firemním a spotřebitelským segmentem je přirozená součást většiny ekonomických sektorů. Opakovaně upozorňujeme, že výše rozdílu je ale na trhu mobilních služeb ovlivněna zejména existencí šedých operátorů, zaměstnaneckých programů a spolků. Napravením této skutečnosti a aplikováním reálné segmentace by došlo k výraznému přiblížení cen domácností a firem.

Mezinárodní srovnání pak často používají nejednotnou metodiku, čerpají z ceníkových cen daných tarifů a různě uspořádaných košů bez zohlednění dalších souvislostí, neberou v potaz

---

²² <https://www.mpo.cz/cz/rozcestnik/pro-media/tiskove-zpravy/cena-mobilnich-dat-v-cr-za-posledni-dva-roky-klesla-o-polovinu--263337/>

rodinné a další balíčkované služby, nezohledňují tržní situaci a míru regulace (především v oblasti rádiových kmitočtů a ochrany spotřebitele), neřeší rozdílnou nákladovou strukturu tržních subjektů, nezohledňují rozdílnou kvalitu a úroveň poskytovaných služeb a stav komplementárních služeb jako jsou například fixní telekomunikační služby.

26. ROZDÍLNÉ ZÁVĚRY ÚŘADU PRO OCHRANU HOSPODÁŘSKÉ SOUTĚŽE

Návrh na doplnění, změnu, zrušení nebo nahrazení textu ustanovení návrhu opatření:

ČTÚ by měl vysvětlit, proč posoudil řadu shodných faktorů jako Úřad pro ochranu hospodářské soutěže, avšak došel k opačným závěrům.

Odůvodnění:

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže ve svém *Shrnutí sektorového šetření v oblasti datových a hlasových služeb koncovým zákazníkům* ze dne 14. 11. 2017 mimo jiné konstatuje, že „...se na první pohled zkoumané trhy zdají být díky velkému množství reklamy a existenci oficiálních ceníků transparentní, množství neveřejných nabídek a existence specifických pokynů, jak postupovat v případě nabízení neveřejné nabídky v rámci retence či aktivace, naznačují, že jsou ve skutečnosti transparentní jen relativně.“. Nebo například, že „...riziko tacitní koluze nebo zneužívání kolektivní dominance je na nich pouze relativní, a to díky jejich značné netransparentnosti, existenci virtuálních operátorů a skutečnosti, že poměrně významnou roli při sjednávání podmínek poskytování datových a hlasových služeb na maloobchodní úrovni hraje kupní a vyjednávací síla zákazníků, ...“.

ČTÚ nevysvětluje, proč dochází k opačnému závěru než Úřad pro ochranu hospodářské soutěže, případně co se od roku 2017 v této věci konkrétně změnilo směrem ke zvýšení transparentnosti trhu. Na trhu se přitom v mezidobí objevily jak u síťových, tak u virtuálních operátorů různé možnosti kombinací balíčků jednotlivých služeb (hlas, SMS, data, případně další), které ve výsledku představují desetitisíce různých tarifních kombinací, což jistě nepřispělo k cenové transparentnosti z pohledu replikovatelnosti.

27. ZÁVĚR VYHODNOCENÍ KRITÉRIÍ PRO SPOLEČNOU VÝZNAMNOU TRŽNÍ SÍLU

Návrh na doplnění, změnu, zrušení nebo nahrazení textu ustanovení návrhu opatření:

Změnit závěr návrhu analýzy na základě předložených argumentů a úpravy nesprávných tvrzení a závěrů dílčích kritérií a označit trh mobilních služeb dle reálného stavu jako neindikující existenci společné významné tržní síly.

Odůvodnění:

Společnost O2 předložila mnoho argumentů, které jednoznačně vypovídají o nesprávnosti celkového závěru ČTÚ indikujícího existenci společné tržní síly mobilních síťových operátorů. I pokud bychom přistoupili k opomenutí úvodní

zásadní připomínky a argumentů vyzývající k zastavení identifikace a analýzy vymezeného trhu, vychází i z provedeného návrhu analýzy nezpůsobilost trhu k ex ante regulaci, protože byla v mnoha bodech prokázána uměle vytvořená účelovost a nesprávnost provedeného návrhu analýzy.

Obdobně jako v případě tříkriteriálního testu, není návrh analýzy založen na jasných a průkazných faktech o stavu relevantního trhu, ale je postavena pouze na domněnkách a pocitech ČTÚ pravděpodobně vyplývajících z „politického“ zadání regulátora s předem definovaným výsledkem, a to že proces vymezení nového relevantního trhu a jeho analýza musí vyjít v každém případě. Tuto tendenci lze pozorovat v celém testu, kdy ČTÚ zjevně předkládá nelogické argumenty, které mají prokázat splnění jednotlivých dílčích kritérií. Tyto argumenty jsou vyvráceny v předchozích připomínkách.

V Evropské unii neexistuje jediný případ stanovení společné významné tržní síly na tomto trhu a mobilní trh v České republice v žádném případě nevybočuje z úrovně tržních konkurenčních procesů. Pokud ČTÚ nestáhne stávající znění návrhu analýzy, jsme přesvědčeni, že v následném kroku Evropská komise návrh analýzy nemůže pozitivně notifikovat, čili návrh odmítne a vznese vážné pochybnosti o kvalitativní úrovni tržních analýz ČTÚ, čímž se potvrdí námi předložené argumenty.

II. STANOVISKA A NÁZORY k návrhu opatření:

(Český telekomunikační úřad k uplatněným stanoviskům a názorům přihlédne při konečném znění opatření, avšak nevypořádává je.)

Neuplatňuje se.

Datum: 25. 10. 2021

Jméno a příjmení, funkce oprávněné osoby:

Mgr. Kateřina Márová, ředitelka regulace a hospodářské soutěže

Podpis oprávněné osoby*): Elektronický podpis

---

*) V případě zaslání tohoto formuláře elektronickou poštou nutno opatřit příslušnou datovou zprávu uznávaným elektronickým podpisem.